

A Magyarországi „Green City-mozgalom” bemutatása

Előadó: Szabó József – Zöldebb Városokért nonprofit Kft.

(VMO Zsűritalálkozó – Budapest, 2023. június 09.)

Tedd azt,
amiben hiszel,
és higgy abban,
amit teszel!
Minden más
csak erő- és
időpocsékolás...!

Maharaj Nisargadatta

Az én életfilozófiám...

Félig teli

Optimista

Félig üres

Pesszimista

Kertész

Green City - Zöldebb Városokért Mozgalom

GREEN CITY Europe

- A GREEN CITY mozgalmat a Plant Publicity Holland nevű szervezet hívta életre húsz éve, 2002-ben a Hollandiában megrendezett Floriade Nemzetközi Kertészeti Kiállítás alkalmával.
- Európában először a hollandok szembesültek az urbanizáció komoly gondjaival. Hollandia kis területű ország, nagy népsűrűséggel, ebből adódóan egymásba érnek a települések, kulcskérdés tehát a zöldfelületek létesítése és megőrzése.

A hazai Green City története... (1.)

- A nagy kertészeti múltú ország zöldfelületei, csakúgy, mint a fenntartásukra fordítható összegek fokozatosan csökkentek azokban az években.
- A mozgalom indulásakor a „zöld szakma” ennek az ellentmondásnak eredt a nyomába. A mozgalom arra a kérdésre kezdte keresni a választ, vajon kimutatható-e ún. „zöld megtérülés”, tényleges, pénzesített haszon a megfelelően tervezett, épített és fenntartott zöldfelületek létesítése kapcsán? (hasonló mozgalmak indultak el a Franciáknál, Németeknél is...)
- Európai szintű koordinálásukat az ELCA (Európai Kertépítő Szövetség) vállalta.

EUROPEAN LANDSCAPE CONTRACTORS ASSOCIATION

A hazai Green City története... (2.)

- A mozgalom magyarországi megismertetését és védnökségét a Magyar Kertépítő Vállalkozók Országos Szövetsége (MAKEOSZ) emelte a feladatai közé. (később önálló Green City tagozat lett)
- Magyarország 2010 júniusában, Milánóban hatodik tagként, a Milánói Charta aláírásával csatlakozott az európai Green City Mozgalomhoz Hollandia, Németország, Franciaország, az Egyesült Királyság és Olaszország után. (pl. Spanyolország csak 2016-ban írta alá a csatlakozási szerződést!)

The Green Charta of Milan

A hazai Green City története... (3.)

- Minden Green City tagország a városi zöldítés terén egyfelől szabadon tevékenykedik, másfelől közös kötelezettségeinek is eleget tesz: tapasztalatait, tudását a többi tagállam szervezetével megosztja, létrehozza a saját nonprofit szervezetét mely részt vesz a kutatásokban, mintaprojektekben, az oktató népszerűsítő munkát, stb. végzi

(Magyarországon: Zöldebb Városokért nonprofit Kft. - <http://www.green-city.hu>)

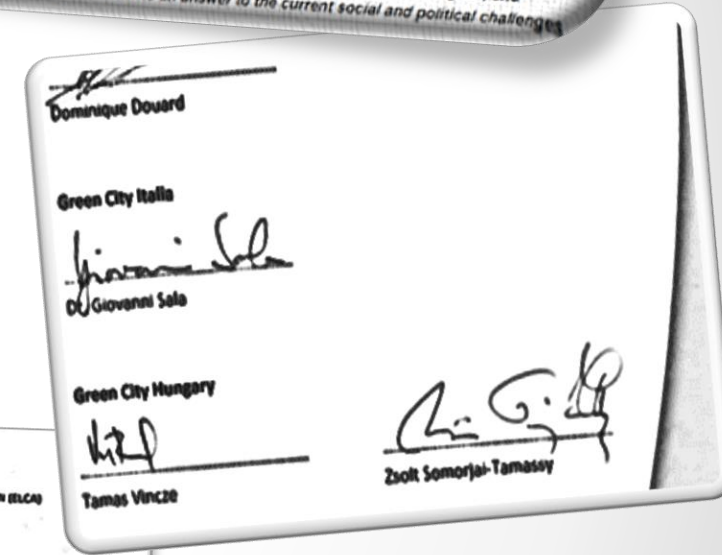
- Létrehoz egy Green City Tanácsot, mely a zöld szakma számára a téma fóruma és a közös szabályzó alkotás (policy making) színtere.

A Green City mozgalom alapító iratai:

- „Green City Europe” Konvenció (Strasbourg, 2009. október 26.)
- „Milánói Zöld Charta” (Milano, 2010. május 05.)
- „Zürichi Zöld Charta” (Zurich, 2011. június 29.) és a
- „Budapesti Zöld Charta” (Budapest, 2016. szeptember 29.)

+ a Zöldebb Városokért Nonprofit Kft.
társasági szerződésének „preambuluma”
(2010. szeptember hó 16.)

A Zöldebb Városokért nonprofit Kft. alapítói (2010. szeptember 16.)

"Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn" (gróf Széchenyi István)

Bieber István

Dr. Braun Csaba

Hullár Norbert

Somorjai-Tamássy
Zsolt

Vincze Tamás

GREEN CITY Hungary

- Az európai Green City Mozgalom részeként, a **Magyar Green City kezdeményezést három szakmai csoport alkotja:**
  - ❖ **MAKEOSZ** (Magyar Kertépítők Országos Szövetsége) az ELCA mintájára a Green City Mozgalom hazai mentora, aki létrehívta a
  - ❖ **GREEN CITY TANÁCS**-ot, mely a hazai zöldszakma elismert szakmai szervezeteiből, a mindenkori Kormány ágazati felelős szakminisztériumaiból áll és fő célja a Green City gondolatok mentén az egységes, települési zöldinfrastruktúra-kezelési, -fenntartási szakmai álláspontok megfogalmazása, kialakítása.
  - ❖ **ZÖLDEBB VÁROSOKÉRT Nonprofit Kft.**, mely a MAKEOSZ szakmai tagozataként erre nevesített szervezete.

A Green City Tanács tagjai:

- Miniszterelnökség
- Belügyminisztérium
- Agrárminisztérium
- Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete
- ZÉOSZ (Zöldtető-és zöldfal Építők Országos Szövetsége)
- MÖFÖSZ (Magyar Önkormányzati Főkertész Szövetség)
- Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozata
- Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) - Tájépítészeti és Településtervezési Kar
- Soproni Egyetem Kooperációs Kutatási Központ Nonprofit Kft.
- MTSZ (Magyar Tájépítészek Szövetsége)
- Magyar Arborétumok és Botanikus Kertek Szövetsége
- Magyar Faápolók Egyesülete
- ... *(nyitott és új szereplőkkel bővíülhet ez a partneri lista!)*

A Green City Mozgalom hazai célkitűzései:

- A települések visszakapcsolása az ökoszisztémába, azaz élhetőbb és fenntarthatóbb városok létrehozása a települési zöldfelületek integrált és interdiszciplináris fejlesztésével.
- Azon munkálkodunk, hogy a városainkat a lehető legteljesebben tudjuk visszaintegrálni a működő nagy ökoszisztémába, hogy a természet ingyenes szolgáltatásaiban urbánus környezetben is részesedjünk. Lépésről lépésre haladunk, nem kapkodva, de MOST cselekszünk.
- Mind a települési döntéshozókat, ingatlanfejlesztőket-befektetőket, a szakmabeli kollégákat, mind a lakosságot megismertessük azzal az óriási gazdasági és humán-társadalmi haszonnal, melyek az ingyenes természeti szolgáltatásokból, más szóval a tudatos Green City alapú valódi városzöldítésből adódnak.
- A fenti témakörben felhalmozott európai (benne a hazai) és tengerentúli elméleti tudás mihamarabb gyakorlatba kerüljön és az hatékonyan működjön is.

Mit tesz a GC-mozgalom itthon?

- **Green City Minősítő Rendszert©** és **Útmutató Kézikönyvet fejlesztünk és vezetünk be** a valódi fenntartható (zöld) szabad terek tervezéséhez és értékeléséhez (**mintaprojektek** tervezés-előkészítésének, tervezésének, **kivitelezésének**, fenntartásának-gondozásának **végigkövetésén**, valamint mérésen-értékelésén keresztül)
- **A rendszert oktatjuk és a csatlakozó partnereinkkel** (városokkal, fejlesztő cégekkel, nagyvállalatokkal, szakmai szervezetekkel,) **megvalósítjuk**
- A városi zöld fenntarthatóság terén **tanácsadunk, értékelünk** a tervezés-előkészítés szakaszától egészen a kivitelezésig és az utógondozásig
- A tudatos növényesítés gazdasági és szociális hatásaival kapcsolatos **európai és hazai kutatásokban részt veszünk**, a mozgalom többi tagországának tapasztalatait gyűjtjük, hogy az eredményeket mihamarabb **a napi gyakorlatba tudjuk ültetni.**
- **Együttműködünk a „zöldszakma” egyéb szervezeteivel** (tervezők, kivitelezők, fenntartók, zöldtetőépítők, kamarák), **hogy pozitív hatással lehessünk** a városi folyamatok szabályozására, gyakorlatára.

A Green City Hungary feladatai...

- **Városfejlesztési- és rendezési folyamatok stratégiai megalapozása**
- **Települési zöldfelületi** vonatkozású dokumentumok (pl. **Fenntarthatósági Stratégia, ZIFFA**) elkészítése, **szakmai közreműködés**
- **Tanácsadás** a Green City Minősítő rendszer alapján (bármilyen, szabadtéri elemet is tartalmazó **településfejlesztési projektben**, a stratégiaállítástól a kivitelezésig, a fenntartásig)
- **Projektek Green City minősítése és akkreditálása**
- **Képzések, előadások tartása, tudásbázis-építés** a környezeti fenntarthatóság témában
- **Társadalmasítás** (közösségi tervezések vezetése, környezettudatosságot promótáló társadalmi megmozdulások szervezése, szakmai támogatása, stb.)
- **Tudásmegosztás, illetve Edukáció!**

„Élőkert” könyv kiadása

(MAKEOSZ-szal közösen)

- „A működő zöldinfrastruktúra a köz- és magánterületek zöldfelületének együttes fejlesztésével valósulhat meg...”
- „Az élőkertek, a magánterületek „öko”-kertjei a zöldinfrastruktúra szövetének kiemelkedően fontos, működő sejtjei...”

TARTALOMJEGYZÉK

1. Kinek szól és miért készült ez a kézikönyv?	4
2. Az élőkert kialakítása: miért is jó?	8
3. Az élőkert tervezése: speciális szempontok	22
4. Az ÉLET VIRÁGA	30
4.1. EMBER az élőkertben	32
4.2. VÍZ az élőkertben – vízgazdálkodás és öntözés	42
4.3. TALAJ az élőkertben	64
4.4. NÖVÉNYEK az élőkertben I.: Kiültetések	74
4.5. NÖVÉNYEK az élőkertben II.: Gyep, pázsit	128
4.6. BURKOLATOK, JÁRDÁK, FELSZÍNEK az élőkertben	134
4.7. Az élőkert ÉPÍTMÉNYEI: TÉRHATÁROLÁS, EGYÉB ÉPÍTMÉNYEK	146
4.8. ANYAGHASZNÁLAT az élőkertben	158
4.9. ENERGIA az élőkertben	172
4.10. Az élőkert ÁPOLÁSA, GONDOZÁSA	182
5. Melléklet	196
6. Impresszum	198

4.

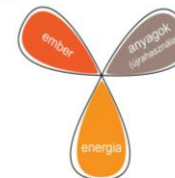
Az ÉLET VIRÁGA

Az Élet Virága egy egyszéves szimbólum, melyet egy pilótát feltekinthetjük a kertre és mindent, ami és hogyan van ott.

Az élőkert három színe a Természet lényegét mutatja, melyek nélkül nem lenne ott sem a kertben, sem azon kívül. Ezek a VÍZ, a TALAJ és az ANYAGOK (anyagok).

A második három színe az ember, a növények és az állatokhoz kapcsolódik. EMBER, NÖVÉNYEK és ÁLLATOK, nem lehet meg az élőkert elváratlanul. Ezek a VÍZ, a TALAJ és az ANYAGOK (anyagok) nélkül nem lehet meg az élőkert.

ÉLETKÉP az élőkert VIRÁGA

A kétféle életképet a világ két részénél kétféle életképet láthatunk.

ÉLETKÉP	ÉLETKÉP
ÉLETKÉP	ÉLETKÉP
ÉLETKÉP	ÉLETKÉP
ÉLETKÉP	ÉLETKÉP

ÉleTKÉP az élőkert VIRÁGA

GREEN CITY
AKKREDITÁCIÓ

GREEN CITY
TANÁCSADÁS

TÁRSADALMASÍT
ÁS és
kommunikáció

Városökológiai
tudásanyag le és
átfordítása
gyakorlatba

Településfejlesztési-
rendezési
dokumentumok zöld
stratégiai
megalapozása

ÖKOLÓGIAI FORDULAT
GYAKORLATI
MEGALÓSULÁSOK,
MINTAPROJEKTEK,
KÉPZÉSEK...

GREEN CITY
KÉPZÉSEK

Modell
tervezések &
kivitelezések

ZIFFA és egyéb
szakanyagok

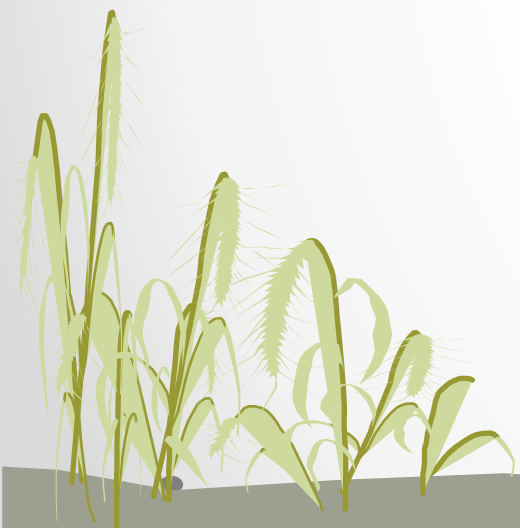

A GC Minősítő Rendszer© ...

- ❖ Segítségével bármely szabadtéren megvalósuló projekt környezeti fenntarthatósági szempontok szerinti megfelelősége minősíthető, melynek megfelelősége esetén akkreditálható lesz a projekt.
- ❖ Egy igen részletes pontozás-értékelés alapján tanúsítja egy projekt megfelelőségét, legyen szó egy magánház kertjéről, irodai zöldtetők építéséről, vagy nagy volumenű városrehabilitációs projektekről.
- ❖ A minősített projekt által a település/ beruházó minőségi, fenntartható projekttel gazdagodik és élvezheti ennek közvetlen környezeti és szociális, valamint gazdasági hasznát, ezen felül az akkreditáció komoly marketingelőnyét is.

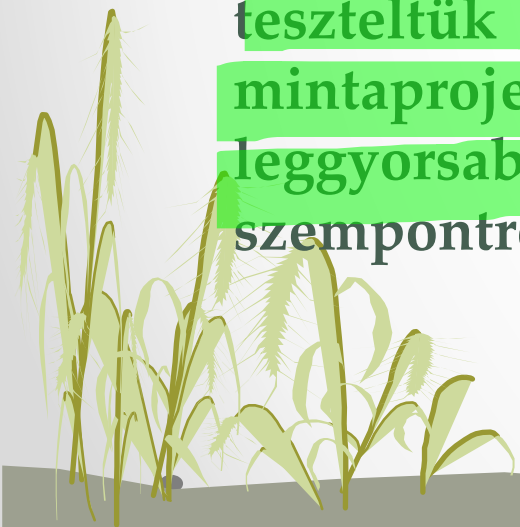
a GC minősítő rendszer témái és szerkezete:

- Stratégiaformálás és prioritások rögzítése
- Ökociklusok 1.: Vízkörforgás menedzsment
- Ökociklusok 2.: Talaj menedzsment
- Ökociklusok 3.: Növényi rendszerek fejlesztése
- Anyaghasználat
- Humán, egészségügyi és társadalmi hatások
- Energia

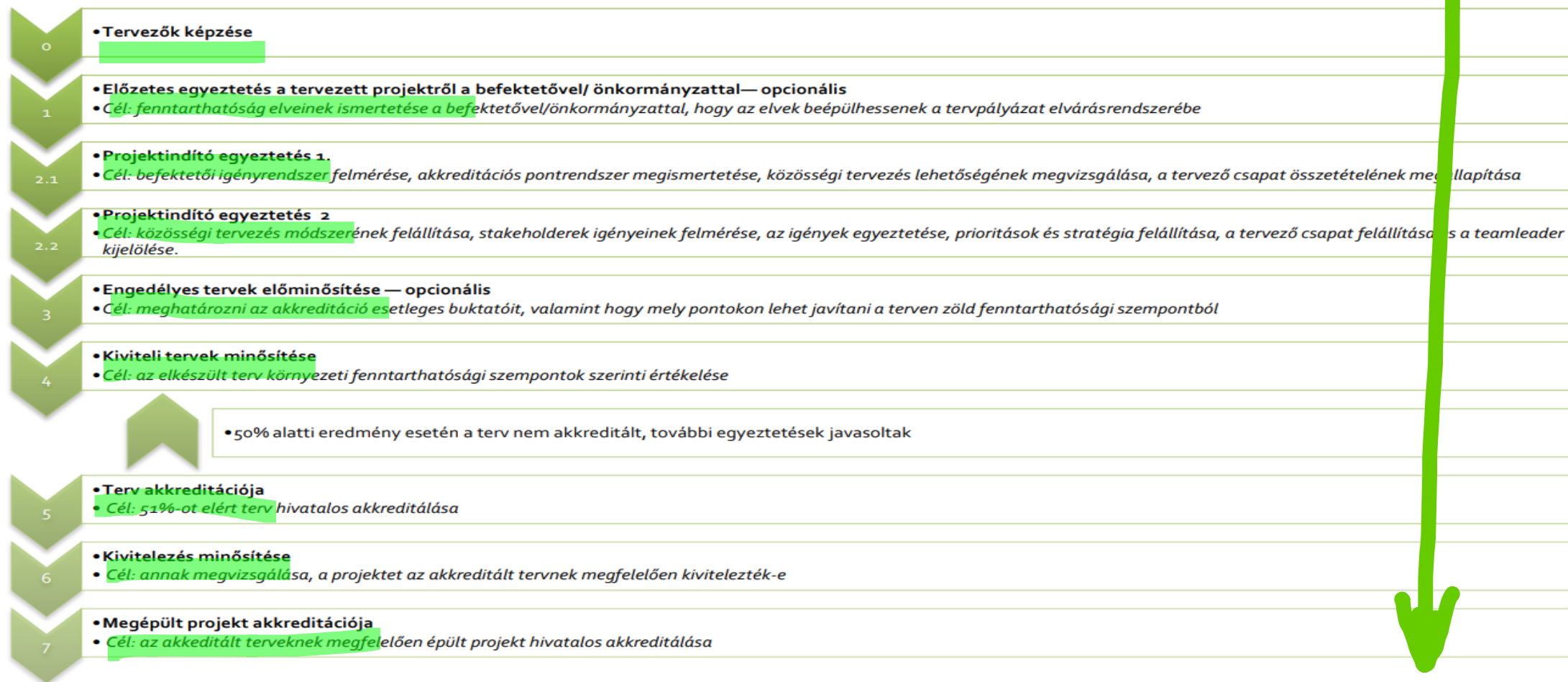
A GC Fenntarthatósági Akkreditációs Pontrendszer...

- Tudásbázisa főként az európai Green City tudásbázisból származik, de alapvető nemzetközi- és hazai kutatásokat, publikációkat, tapasztalatokat is figyelembe vettünk a megalkotásakor.
- A Magyarországon első és egyedülálló "Green City Minősítő Rendszert©" közel egy évtized folyamán több fenntartható és biodiverz mintaprojekteken keresztül teszteltük már. Az ország különböző részein már sikeresen megvalósult mintaprojektekből származó adatokat, információkat és tapasztalatokat a lehető leggyorsabban feldolgoztuk, aktualizáltuk és beépítettük a minősítő szempontrendszerbe és a tervezői-, kivitelezői-, fenntartói gyakorlatba.

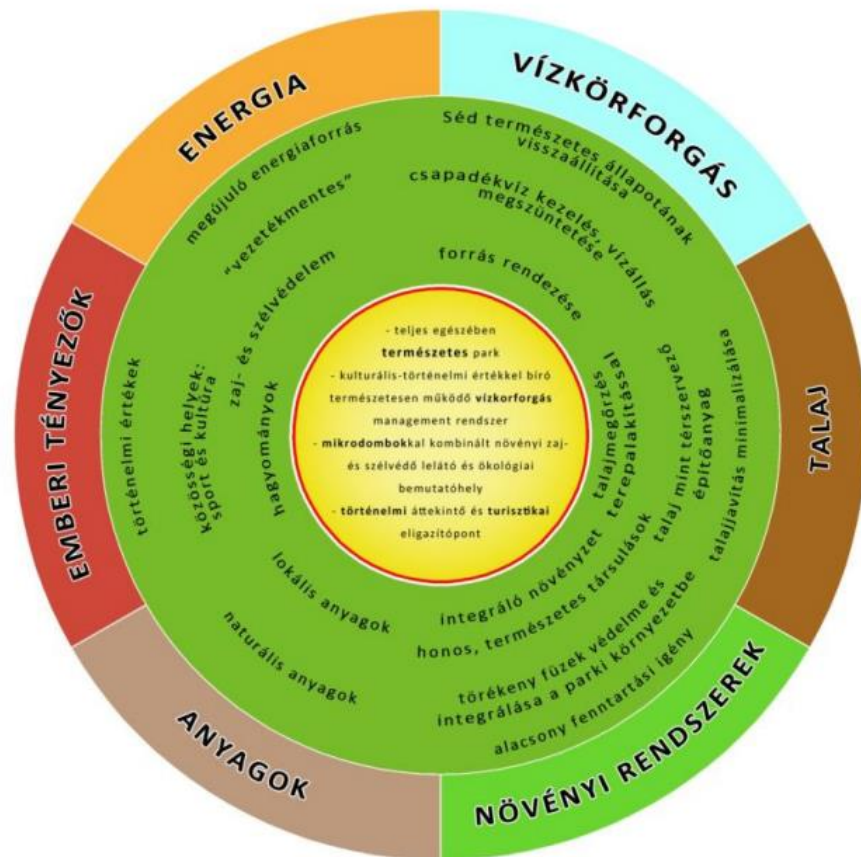

GREEN CITY AKKREDITÁCIÓ FOLYAMATA

Zöldebb Városokért Nonprofit Kft.

1. Stratégia kördiagram

Nemesvámos, multifunkcionális rendezvény- és szabadidőpark

Elérhető pontok és osztályozás

0-50%	nem akkreditált
51-60%	akkreditált
61-70%	1 csillag
71-80%	2 csillag
81-90%	3 csillag
91-100%	4 csillag

Abban az esetben, ha egy adott projekt egy vagy több adott területen 91 pontnál többet ér el, az összesítő osztályozáson felül részesül egy plusz jelben is, mely jel felhívja a figyelmet az adott területen elért kiemelkedő eredményre

1. STRATÉGIAFORMÁLÁS ÉS PRIORITÁSOK RÖGZÍTÉSE	többoldalúan elfogadott prioritások és módszerek-technikák rögzítése	% össz
2. Ökociklusok: VÍZKÖRFORGÁS management	stratégiából akcióba: a vízkörforgás helyreállítása/fejlesztése	
	Elérhető: 83 pont	12%
3. Ökociklusok: C/N- TALAJ management	stratégiából akcióba: a termőföld funkciójának helyreállítása/fejlesztése	
	Elérhető: 64 pont	10%
4. Ökociklusok: NÖVÉNYI RENDSZEREK fejlesztése	stratégiából akcióba: növényi rendszerek funkciójának helyreállítása/fejlesztése	
	Elérhető: 145 pont	22%
5. ANYAGOK	stratégiából akcióba: fenntartható anyaghasználat	
	Elérhető: 152 pont	23%
6. EMBERI TÉNYEZŐK: egészségügyi & társadalmi hatások	stratégiából akcióba: élhetőbb települési környezet	
	Elérhető: 155 pont	23%
7. ENERGIA	stratégiából akcióba: alacsony E felhasználású területek létrehozása	
	Elérhető: 74 pont	11%
	673	100%

megjegyzés: 1) Ha bizonyos kérdés az adott projektben nem releváns, az adott pont nem értékelendő, az összpontszám csökken.
A pont relevanciájáról az akkreditáló dönt a konszenzuson alapuló stratégiaformálás és prioritások közös felállítása után.
2) Az alapkövetelmények be nem tartása az akkreditációt kizáró ok.

>

GC Terület0

Összegzés

GC Terület1-Stratégia

GC T2-Vízkörforgás

GC T3-Talaj

Green City - Zöldebb Városokért Mozgalom

Mennyit ér a zöld?

Alapelvek

Szolgáltatásaink

Zöld megoldások

Green City Minősítő Rendszer

Akkreditált szakemberek

Projektek

Az élőkert c. kiadvány

Ajánlott irodalom

Programok

Kapcsolat

Sajtó

Hírek

Linkek, letöltések

Hírlevél

Éves beszámoló

Adatkezelési nyilatkozat

Green City Minősítő Rendszer

Mi a Green City Minősítő Rendszer?

- Környezeti minősítő rendszer
- Zöld fenntarthatósági tudásbázis kérdések formájában
- Tervezési segédlet
- Ön- és külső ellenőrzési eszköz
- Marketing tőke

A környezeti fenntarthatóság témában összegyűjtött tudás gyakorlatba ültetésének érdekében megalkottuk a Green City Minősítő Rendszert: egy környezeti minősítő rendszert, mely a fenntartható szabadterek alakításának kritériumrendszerét tartalmazza. Segítségével bármely szabadterén megvalósuló projekt környezeti fenntarthatósági szempontok szerinti megfelelésége minősíthető, s megfeleléség esetén akkreditálható.

A minősítő rendszer pontozásos alapon tanúsítja egy-egy szabadterei projekt megfelelőségét, legyen szó egy magánház kertjéről, irodai zöldtetők építéséről, vagy nagy volumenű városrehabilitációs projektekről. A minősített projekt által a település/ beruházó minőségi, fenntartható projekttel gazdagodik, s élvezheti ennek közvetlen környezeti és szociális, valamint gazdasági hasznát, ezen felül az akkreditáció komoly marketingelőnyét.

A Minősítő Rendszer rövid ismertetője csatlol olvasható és letölthető.

Milyen típusú projekteknél alkalmazható a Green City Minősítő Rendszer?

A minősítő rendszer bármely, szabadterei projektelemet is tartalmazó projektekre alkalmazható, akár meglévő terület megújításáról, rehabilitációjáról, akár új terület létrehozásáról van szó. Segítségével tervezhetők és értékelhetők önkormányzati- és magán beruházások, elsődleges funkciótól függetlenül: a rendszer ugyanúgy alkalmazható magánkerteknél, mint nagy léptékű infrastrukturális (közmu-, közút-) beruházásoknál, vagy települési szabadtér-rekonstrukciónál, településközpont-rehabilitációknál.

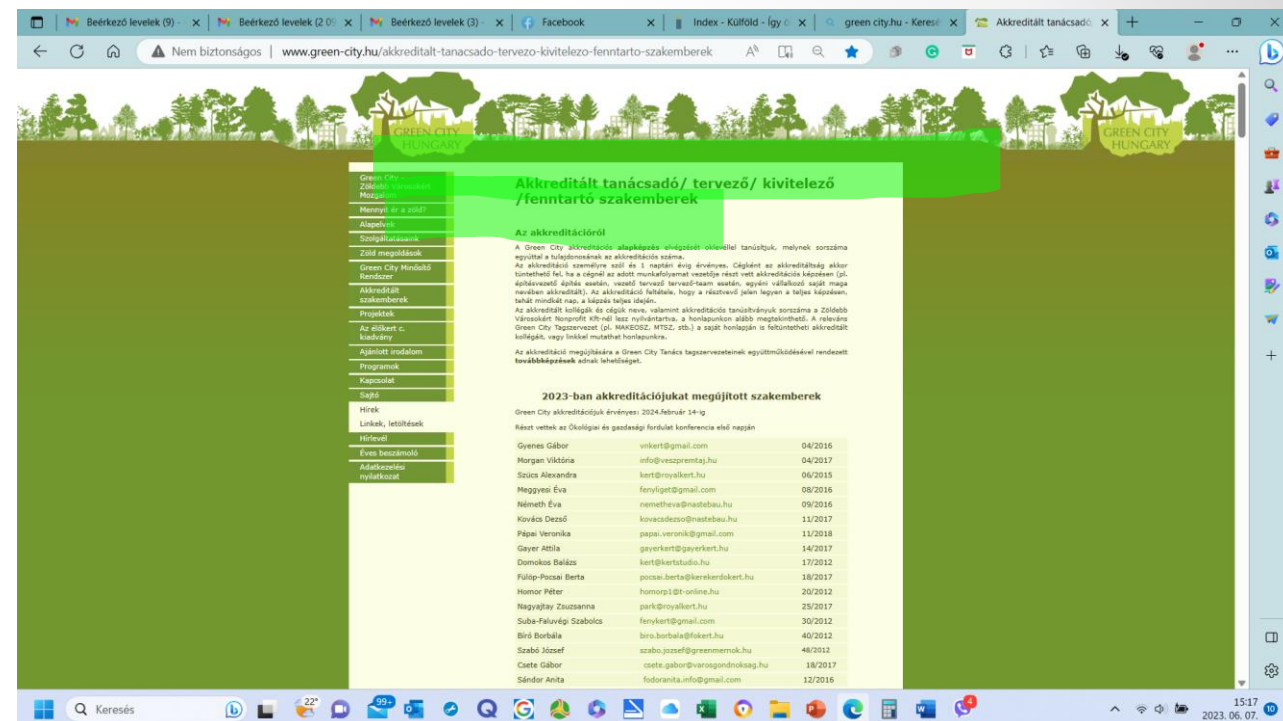
A minősítő rendszer témái és szerkezete:

- Stratégiaformálás és prioritások rögzítése**

Szöveges munkarész pontérték nélkül.
- Ökociklusok: Vízkörforgás menedzsment**

Egy terület vízkörforgásának menedzselésekor célunk helyreállítani vagy fejleszteni a terület vízkörforgását a célból, hogy kezelni tudjuk a lehulló zápor mennyiséget és az áradásokat, hogy befolyással legyünk a levegőszennyezésre, a mikroklimára és klímára. Célunk visszatartani és maximálisan felhasználni a csapadékvizet, megfelelő növényzet telepítésével és helyes vízgazdálkodással megtisztítani a termőföldet, egészséges felszíni és felszín alatti vízhálózatot létrehozni, s olyan épületeket és építményeket emelni, melyek a zöld és kék infrastruktúrával együtt élnek.

A vízkörforgás menedzsment alapelemei: csapadékvizek visszatartása természetes és művi technikákkal (növényzet, lombos fák telepítése, záportározók, szikkasztók építése, stb.), a vizek bejuttatása a talajba és a növények számára a víz elérhetőségének biztosítása (kevés burkolt felület, vízáteresztő burkolatok használata).

Akkreditált tanácsadó/ tervező/ kivitelező /fenntartó szakemberek

Az akkreditációról

A Green City akkreditációs alapképes elvégzési okmányt tanúsítja, melynek sorozama egyúttal a tulajdonosnak az akkreditáció száma.

Az akkreditáció csomópontja a zöld és a kék terület. Célunk az akkreditációk során tanúsítani, hogy a cégek az adott munkafolyamatot vezető részt vett akkreditációk között (pl. akkreditációk alapján) az adott területen, tervező, tervező-team esetén, egyéni vállalkozó esetén maga magában akkreditált. Az akkreditáció feltétele, hogy a résztvevő jelen legyen a teljes képzésen, saját munkát, a képzés teljesítését.

Az akkreditált kollégák és cégek neve, valamint akkreditáció tanúsítványuk sorozama a Zöldebb Városokért Mozgalom honlapján, a honlapunkon állók megtekinthetők. A részletek Green City Magyarországon (pl. HÁRSZÉK, NYÍR, stb.) a saját honlapján is feltölthetők akkreditált kollégák, vagy linkkel mutathat honlapunkra.

Az akkreditáció megújítása a Green City Tanács tagszervezeteinek együttműködésével rendezett továbbképzéseken adhat lehetőséget.

2023-ban akkreditációjukat megújított szakemberek

Green City akkreditációjuk érvényes: 2024.február 14-ig

Részt vettek az Ökológiai és gazdasági fordulat konferencia elő napján

Név	Email	Dátum
Gyenes Gábor	vinert@gmail.com	04/2016
Morgan Viktória	info@vesapremtaj.hu	04/2017
Szűcs Alexandra	kert@royalkert.hu	06/2015
Magyarai Éva	fenyifert@gmail.com	08/2016
Németh Éva	nemethewa@nastobau.hu	09/2016
Kovács Dező	kovacsdezo@nastobau.hu	11/2017
Pápai Veronika	papai.veronika@gmail.com	11/2018
Geyer Attila	gyerkerl@gyerkerl.hu	14/2017
Domokos Balázs	kert@kertstudio.hu	17/2012
Fülöp-Pecsei Berta	pecsei.bera@kerkerkerker.hu	18/2017
Humor Péter	humorpi@t-online.hu	20/2012
Nagyvágy Zsuzsanna	park@royalkert.hu	25/2017
Suba-Faluvégi Szabolcs	fenykerl@gmail.com	30/2012
Biro Borbála	borbora@fenykerl.hu	40/2012
Szabó József	szabo.jozsef@greenmunka.hu	40/2012
Csete Gábor	csete.gabor@varosgardnoksag.hu	18/2017
Sándor Anita	foraneta.info@gmail.com	12/2016

Fenntarthatóság, biodiversitás, edukáció...

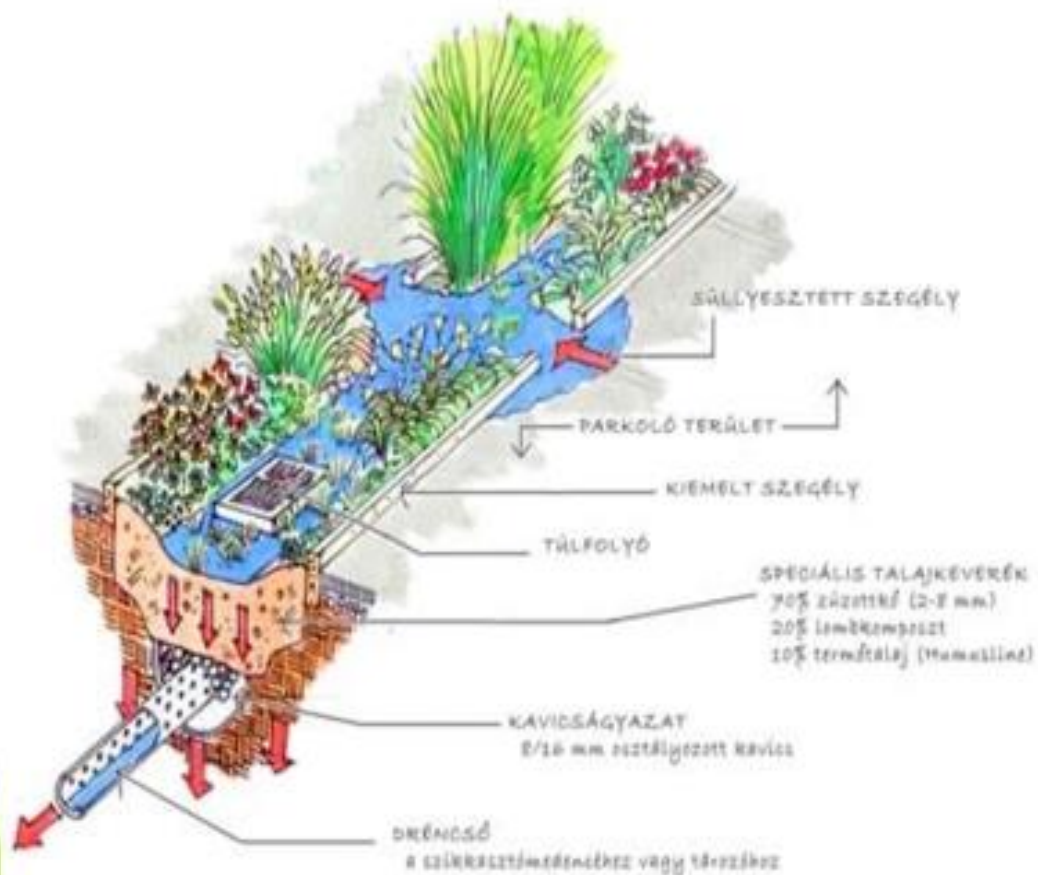

„Csapadékmenedzsment...”

Utak menti „esőkertek” és „esőparkok” alkalmazásai...

„Esőkert”-i növények és alkalmazásai...

Az esőkert növényei

Napos fekvés

Az esőkert növényei

Árnyékos/ félárnyékos rész

Green City akkreditációs képzés:

További „ökológiai elvek” megismerése...

❖ TÁRSULÁS TERVEZÉSE

A TALAJTAKARÓ NÖVÉNYEK ALATT FÉLÁRNYÉKI, NEDVESSÉG IGÉNYES FAJOK ALKALMAZÁSA

❖ BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG FONTOSSÁGA

FAJGAZDAGSÁG SEGÍT AZ ÖSSZEFÜGGŐ NÖVÉNYTAKARÓ MEGTARTÁSÁBAN

❖ VÍZIGÉNYES FAJOK

AZ ESŐKERTEK NÖVÉNYALKALMAZÁSÁNÁL NEM JELLEMZŐ A VÍZIGÉNYES FAJOK HASZNÁLATA
TÁGTŰRÉSŰ TAXONOK, VAGY SZÁRAZSÁGTŰRŐ TAXONOK

❖ ERŐSEN TERJEDŐ FAJOK

A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGTARTÁSA VÉGETT KERÜLNI KELL AZ AGRESSZÍVEN TERJEDŐ FAJOKAT

❖ ÖNFENNTARTÁS

KOMPAKT HABITUSÚ, EGÉSZ ÉVBEN DÍSZÍTŐ, ÖNTISZTULÓ FAJOK

Növényzet tervezési specifikumok „Telepítési fókusz”-ok ismeretei...

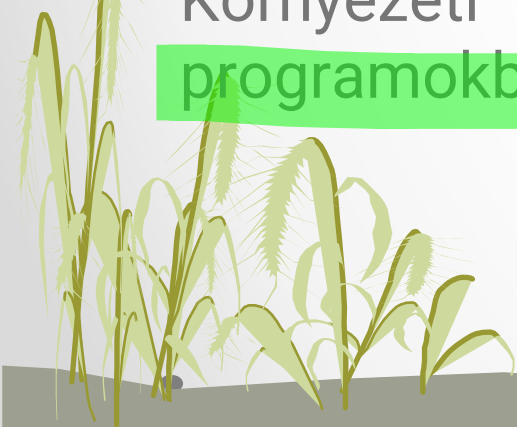
- ▶ **Fásszárúak klasszikusan szabadgyökérrel:** gyors eredés, gyors talajátszövés
- ▶ **Fásszárúak földlabdásan:** lassú gyökérregeneráció gyorsan változó közegben
- ▶ **Fásszárúak konténeresen:** gyors gyökérnövekedés
- ▶ **Évelők-díszfüvek konténeresen:** jó eredés, alacsony sűrűség érhető el kisebb változatossággal
- ▶ **Évelők-díszfüvek magvetéssel:** genetikai potenciál jó kibontakozása, nagy sűrűség és változatosság, költséghatékony, de nagy a kimosódási pusztulás az első elöntésekkor
- ▶ **VEGYES TECHNIKA JAVASOLT**, területre szabva, stb., stb.

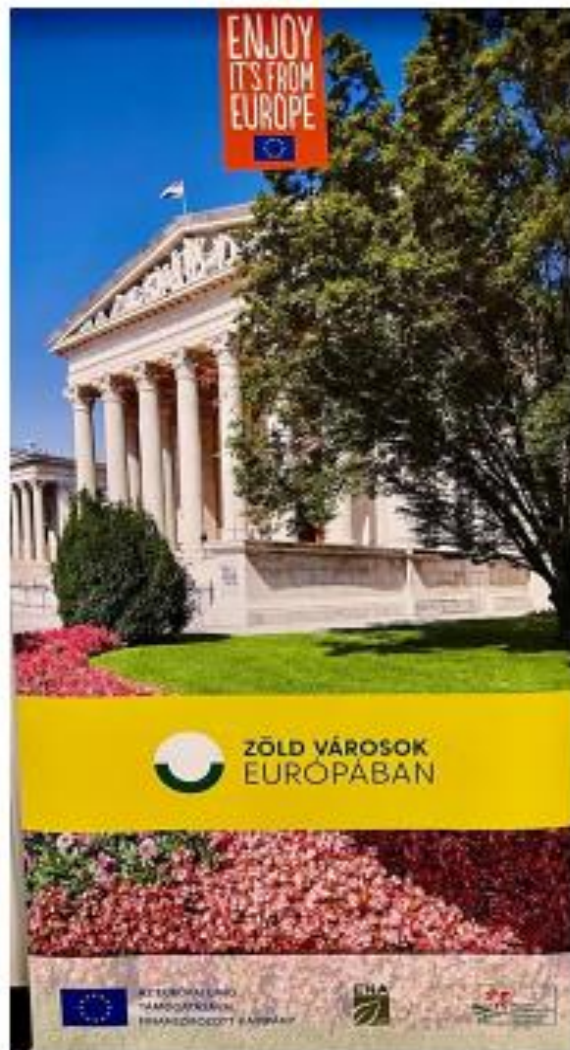

Jövőbeli szakmai célkitűzések...

- ❖ A „Green City”-mozgalom és a „TAM-szemlélet” széleskörű megismertetése, tanítása, bemutatása, országos hálózati szintű edukálása, képzése, oktatása...
- ❖ Eső-parkok, Klíma-parkok, ökológikus minta-projektek indítása, koordinálása, szakmai mentorálása (tervezés-kivitelezés-ellenőrzés-fenntartás), a fenntartható-szemléletű fenntartások utógondozása, öko-monitoringozása...
- ❖ A „Zöld Város Program”-okban a green city-s szakmai prioritások beépítése,
- ❖ A Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP), az új Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz) programokban nevesített előny, minősítési-, bírálati szempont legyen, stb., stb.

„Zöld Városok Európában...”

GREEN CITIES
EUROPE

Zöldebb, Egészséges Városok!

13 EU ország összefogásából született a
„Több Zöld Várost Európának!” kampány...

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

Megfogalmazott célok...

- ✓ A **tizenhárom európai ország** (Belgium, Bulgária, Dánia, Franciaország, Hollandia, Németország, Görögország, Írország, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Portugália és Svédország) **elkötelezte magát** a következő **három évre** olyan **stratégiai erőfeszítések mellett**, amelyek **a városi környezetet** jövőbiztosabbá teszik **a zöldfelületek fejlesztésével**.
- ✓ A **nemzetközi EU kampány célja**, hogy **megismertesse** a politikusokat, várostervezőket, **önkormányzatokat**, ingatlanfejlesztőket és más kapcsolódó szakembereket **a városzöldítés fontosságával**.
- ✓ A **„Több Zöld Várost Európának” népszerűsítő kampány** 2021 januárban indult és **2023 végéig tart**.
- ✓ Elsősorban **a döntéshozatalban szerepet játszó és a városi életterek tervezésében, kialakításában résztvevő szakembereket szólítja meg**.

GREEN CITIES
EUROPE

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM
THE EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

Green City - A zöldebb városokért

Fák előnyei a városokban

A fák impozáns megjelenésükkel meghatározó elemei a városképnek, azonban nem csupán esztétikai értékük nagy, hanem ezen felül számos, bizonyítottan pozitív hatással rendelkeznek, mellyel hozzá járulnak a városok élhetőbbé tételéhez. A fák segítenek a környezeti problémák részbeni megoldásában és enyhítésében is.

Az árnyat adó sorfák és a parkok fái egyaránt fontos szerepet töltenek be a város életében.

Fák, mint természetes légkondicionálók

A nagyvárosi környezetben a szabad falfelületek és burkolatok, a környező beépítetlen térségekkel összehasonlítva jelentősen növelik a levegő hőmérsékletét, mely jelenséget a klímászakértők „városi hősziget hatás” fogalmaként határoztak meg.

A városi fák által árnyékolt területeken a hőmérséklet a 11-25°C-kal lehet hűvösebb az árnyékolatlan területekhez képest, ráadásul az épületek hűtési költségeit 30%-kal csökkentik.

Harc a légszennyezéssel

A fák javítják a városok levegőjének minőségét, mivel megkötik a levegőt szennyező gázokat (szén-monoxid, nitrogén oxidok, ózon, kén oxidok), de a finom szemcsés szennyező anyagokat is „csapdába ejtik” hiszen lombjukkal fogják fel őket.

Egy idősebb fa évente megközelítőleg 150 kg szén-dioxidot tud megkötni!

Green City - A zöldebb városokért

Fák előnyei a városokban

Pozitívan hatnak az egészségre

A fák minden közösség fontos részét képezik, nem csupán esztétikus környezetet teremtenek utcáinkon, parkjainkban, közterületeinken, hanem javítják az életminőséget és bizonyítottan elősegítik a stressz negatív hatásainak csökkentését.

A fák és a városi zöldfelületek összessége pozitívan hat az egészségre, mozgásra ösztönözik.

Segítenek a csapadékvíz hasznosulásában

A hirtelen lezúduló csapadék sok helyen okoz problémát. A zöldfelületek kialakítása, így fák telepítése segíti még a hirtelen lezúduló csapadék lassúbb talajba szivárgását is.

A fák telepítésén túl, eszékerteket is létrehozhatunk, így akár a csapadékvíz 70%-át is elnyelheti a talaj a növények környezetében.

Növelik a biodiverzitást

A városok biológiai sokfélesége nagyban függ a telepített növényzet változatosságától. Ebben a fának kiemelkedő szerepe van, hiszen táplálékot, búvó- és fészkelőhelyet, pihenőhelyet biztosítanak az állatok számára.

Változatos fafajok telepítésével növelhetjük a városok biodiverzitását, így sokszínűbbé téve az állat- és növényvilágát.

Green City edukációk 1.

Green City - A zöldebb városokért Vízáteresztő burkolatok

A hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadékvíz gyors elvezetése sokszor problémát jelent a városokban. Ennek megoldására a zöldfelületek és a vízáteresztő burkolatok kombinációja jelenthet hosszútávú megoldást.

A városokban a hosszan tartó aszályos időszakokban a növények életben maradását segíti, ha a kevés lehulló csapadék talajba szivárgását elősegítjük. Így a csapadékvíz helyben tud hasznosulni, a növények számára felvehető lesz.

A csapadékvíz helyben tartása hozzájárul a zöldfelületek minőségének megőrzéséhez, a növények által biztosított előnyök érvényesüléséhez. Ezek egyike a nyári hőségben érezhető párasító, hűsítő hatásuk.

A vízáteresztő burkolatok anyagukból, szerkezetükből vagy elrendezésükből adódóan lehetővé teszik, hogy a víz a talaj mélyebb rétegeibe szivároгjon.

A kisebb esőzésekből származó csapadékot gond nélkül elvezeti a vízáteresztő burkolat, a nagyobb esőzések esetében pedig részben tehermentesíti a csatornahálózatot.

Green City - A zöldebb városokért Vízáteresztő burkolatok

Vízáteresztő burkolatok főbb típusai

Öntött burkolatok

Ebbe a csoportba tartozik a drénbeton, a drénaszfalt és a rekortán gumi burkolat is. Az első kettő hazánkban még ritkán alkalmazott megoldás. Gyors vízelvezetés jellemi őket, azonban fagyos időben síkossá válhatnak, ezért használatuk korlátozott.

Szórt burkolatok

Ebbe a csoportba sorolhatók azok a burkolatok, melyeknél apró kavics vagy közútalékot valamilyen formában stabilizálnak és úgy hozzák létre a burkolt felületet. A stabilizáló anyag lehet organikus vagy műgyanta alapú. A kötőanyag nélküli változatban a szemcseméret miatt tömörödik össze a járőfelület.

Elemes burkolatok

Zöldfelületet adó burkolatok

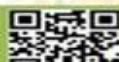

Terméskő, műkő vagy beton alapú térkövek, melyeknél a fűga biztosítja a vízelvezetést. Ebbe a csoportba tartozik a gyepphézagos térkő is.

A gyeprács és a stabilizált gyeppurkolat alkotja ezt a kategóriát. A vízelvezetésen túl a zöldfelület növelés is a céljuk.

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

Green City edukációk 3.

AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL
FINANSZÍROZOTT KAMPÁNY

AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATJA
A KÖRNYEZETI TUDATOSÍTÁSI TARTALMÚ
KÖZÖSSÉGI KAMPÁNYT

AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL
FINANSZÍROZOTT KAMPÁNY

AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATJA
A KÖRNYEZETI TUDATOSÍTÁSI TARTALMÚ
KÖZÖSSÉGI KAMPÁNYT

AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL
FINANSZÍROZOTT KAMPÁNY

AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATJA
A KÖRNYEZETI TUDATOSÍTÁSI TARTALMÚ
KÖZÖSSÉGI KAMPÁNYT

AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL
FINANSZÍROZOTT KAMPÁNY

AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATJA
A KÖRNYEZETI TUDATOSÍTÁSI TARTALMÚ
KÖZÖSSÉGI KAMPÁNYT

GREEN
CITIES
EUROPE

A zsűritagok ajánlásai lehetnek...

- A településszépítési projektek fő célja a gazdaságos működtetés, a biodiverzitás növelése és a fenntartható fejlődés elősegítése legyen.
- A projektek abszolút értékben csökkentsék hazánk üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátását és segítsék elő a szemléletváltást, a fenntartható fejlődés területén.
- Támogassák az éghajlatváltozás mérséklését és az energiafüggőség csökkentését, a települési ökológiai lábnyom csökkentését, Stb., stb.

Jelezni kell, hogy erre már van egy kidolgozott mérési és bírálati módszer:
a Green City Fenntarthatósági Akkreditációs Pontrendszer ©

Mire figyeljünk a zsűrizés alatt... (1.)

- ✓ Van-e zöldfelületi stratégia, fejlesztési terv, ZIFFA, zöld-program...?
- ✓ Valóban tudatosan biodiverz-e a zöldfelület, vagy csak „elhanyagolt”...?
- ✓ Mennyire fenntartható hosszútávon a zöldfelület-kezelés? Használnak-e élőket, díszfüveket, van-e talajtakarás? Komposztálnak-e?
- ✓ Elkülönülnek-e jól egymástól fenntartásilag, funkcionálisan és esztétikailag is a belterjesen és a külterjesen kezelt területek?
- ✓ Vannak-e beporzó-barát kiültetések, indult-e „vadvirágos”-program?
- ✓ Kezelnek-e vizes élőhelyet, van-e természetvédelmi kezelésű területük?
- ✓ Ismerik-e a green city módszereket, használják-e a Természetalapú Megoldásokat (TAM), használnak-e megújuló energiákat?

Mire figyeljünk a zsűrizés alatt... (2.)

- ✓ Van-e fakataszter, zöldkataszter, „Z”-lap, digitális zöldvagyon-nyilvántartás?
- ✓ Van-e tervbe, vagy megvalósult „esőkert”, gyűjtik-e, kezelik-e az esőt, ismert-e a csapadék-menedzsment fogalma? Vannak-e vízáteresztő burkolatok, gyepes szikkasztó árkok, funkcionális zöldtetők?
- ✓ Használnak-e valamilyen digitális monitoring-rendszert, gyűjtik-e, feldolgozzák-e a fenntartási adatokat, felhasználják-e a fejlesztésekhez, a hatékonyság növeléshez, a fenntartási munkák optimalizálásához?
- ✓ Van-e lakossági szemléletformálás, kommunikáció, edukáció, önkéntes közösségi környezetszépítési, ökotudatosságra nevelő programok?
- ✓ Vannak-e esetleg szemléletformáló kiadványok, közösségi kertek, stb., stb.

„Az **ÉLETMÉRNÖKEI** - **Ökológiai fordulat**
a zöldfelület gazdálkodásban!” Ez a GC mottó is...

**VIRÁGOS
MAGYARORSZÁG**

Kertészkedni

maga a boldogság...

**"Ha egy napig
akarsz boldog
lenni, akkor rúgj
be.**

**Ha egy hétig,
akkor házasodj
meg.**

**Ha egy életen át
boldog akarsz
lenni, akkor
kertészkedj!"**

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT!

**VIRÁGOS
MAGYARORSZÁG**

Köszönöm a figyelmet!

<http://www.green-city.hu>

